

LJUBEZNIVOST

Zaradi trenutnega epidemiološkega stanja je animatorski spodbujevalnik (AS) prilagojen za izvedbo preko spleta. V mesecu januarju (31. 1.) praznujemo god sv. Janeza Boska, zato se AS navezuje na enega njegovih temeljnih sporočil vzgojiteljem – ljubeznivost. Ljubeznivost je tudi za animatorje v I. 2021 najbolj pomembna lastnost animacije. Gradiva je za eno srečanje kar veliko in ni potrebno, da ga uporabite v celoti oz. ga lahko razporedite tudi na dve srečanji.

Uvodna molitev

Znamenje križa

Dobri Bog, danes bomo razmišljali o tvojem svetniku, don Bosku, začetniku oratorija, ki nam je lahko vsem velik zgled pri našem delu z otroki. Med vsemi njegovimi lastnostmi, ki jih je uporabljal v Tvojo slavo, še prav posebej izstopa njegova ljubeznivost. Ljubeznivost, s katero je pristopil do vsakega mladega.

Gospod, pomagaj nam, da odpremo svoja srca danes in sprejmemo vse, kar nas želiš naučiti. Naj nam bo don Boskov zgled in zgled drugih dobrih ljudi v pomoč, da bomo vedno z ljubeznivostjo pristopili do otrok, ki so nam zaupani, in tudi vseh ostalih ljudi, ki nam jih pošiljaš na pot.

Oče naš ...

Slava Očetu ...

Znamenje križa

15 min

Vstopno mesto

Uvod v filmski odlomek: Za izhodišče našega srečanja se ustavimo ob uvodnem delu iz **filma Misijon (1986)**, ki velja za enega najboljših katoliških filmov vseh časov. Zgodba filma temelji na resničnem zgodovinskem dogajanju v 18. st. v

jezuitskih misijonih med indijanci plemena Guarani na območju današnjega Paragvaja in Argentine. Jezuiti so postavili zelo uspešne misijone, v katerih so domačim indijancem v t. i. redukcijah prepustili vodstvo. Indijanci so bili z jezuitskimi misijoni zelo zadovoljni, saj so jim zaradi gospodarske uspešnosti omogočali dostojno življenje. Nekoliko manj so bili z jezuitskimi misijonskimi redukcijami zadovoljni španski in portugalski konkvistadorji, ker so jim predstavljali tržno konkurenco in ker so oni na svojih plantažah indijance uporabljali za sužnje. Zato so prek svojih vladarjev izsilili papeža, da je zaustavil jezuitsko misijonsko dejavnost. Dramo nastanka in uničenja enega od takih plodovitih misijonov prikaže film Misijon.

Odsek, ki si ga bomo ogledali, prikaže, kako so Guarani na začetku grobo zavrnil tujce. Prvega jezuitskega misijonarja Julijana so privezali na križ in spustili po slapovih reke Iguazu. Poglejmo si, kako je jezuitski predstojnik Gabriel reagiral v nastali situaciji.

Odsek iz filma (12 min) najdeš na povezavi: <https://youtu.be/EPOJQHYItKO>

Pogovor ob filmu:

Če je skupina animatorjev velika, se za pogovor razdelite v manjše skupine.

- Kako komentiraš filmski odlomek? Kaj te je nagovorilo, kaj ti je nerazumljivo, nenavadno?
- Ali misliš, da je jezuitski pater Julijan, ki so ga Guarani ubili, predvideval, da se mu lahko zgodi mučeništvo?
- Kakšen je motiv patra Gabriela, da gre kljub smrti svojega sobrata tudi on med iste indijance, ki so njegovega predhodnika ubili?
- Gre tja, ker čuti dolžnost do svojega pokojnega sobrata? Gre tja, ker si želi nekaj dobrega za indijance Guarane? Gre tja, ker verjame, da Bog tako hoče? Ga žene ljubezen, dolžnost, želja po zmagi?
- Se ti zdi njegova odločitev pravilna, smiselna, pametna, modra, goreča, neumna?
- Ali lahko rečemo, da je storil, kar pravi Jezus: »Če te kdo udari po desnem licu, mu nastavi še levo«?
- Kaj bi ti naredil/a na njegovem mestu?
- V nadaljevanju filma vidimo, da so španski priseljenci z orožjem precej dobro obvladali Guarane. Ali ne bi bilo smiselno, da bi pater Gabriel s seboj vzeli čete španskih vojakov? Ali pa je bil popolnoma prepričan v uspeh svojega blagega pristopa.
- Gabriel je iz izkušnje njihovega centralnega misijona vedel, da so indijanci Guarani ljubili glasbo in zdi se, da je stavil na moč glasbe.
- Tudi v oratoriju organiziramo različne dejavnosti, ki jih imajo otroci radi, da bi jih pritegnili. Katere so dejavnosti, zaradi katerih se otroci na oratoriju počutijo dobro – kot indijanci ob čudoviti glasbi?
- Morda poznaš don Boskov slogan, ki nas usmerja k takšni zasnovi oratorija? (*Imejte radi, kar imajo radi mladi in oni bodo sprejeli, kar imate radi vi.*)
- Blaga glasba iz Gabrielove oboe je oborožene indijance razorožila in potrkala na dobroto njihovega srca. Don Boskova izkušnja je podobna: v vsakem mladem je točka dobrega in vzgojiteljeva naloga je, da jo najde in na tej točki gradi naprej.
- Prepričan sem, da ima vsakdo izkušnjo, kako je z dobroto, prijaznostjo in ljubeznivostjo pristopil do nekoga, ki je veljal za grobega, nedostopnega, nevzgojenega. Vabim, da si te izkušnje med seboj podelimo.

5 min

Oznanilo

Za uvod in kot presenečenje glede na prejšnji pogovor eden od voditeljev igra ovco, ki se je zapletla v trnje, druga dva igrata pastirja. Zaželeno je, da se našemijo v igrano vlogo. Za ovco na zoom-u lahko uporabite tudi profilno sliko ovce. Po presoji lahko dialog smiselno podaljšate.

Ovca: Beee, beee. Bee auuuu, bee auuu. Bee joooj, bee jooj. Zapletla sem se v grmovje in sploh ne vem kje sem. Bee, bee, na pomoč, be na pomoč.

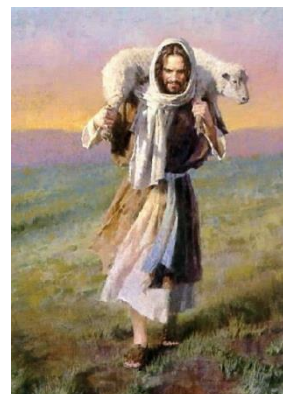
Pastir pomočnik: Hej, šefe. Ena od ovc je izginila. Če prav vidim, nam manjka Čupka. Zdi se mi, da jo slišim iz tiste smeri.

Pastir: Čupka, že spet. Tokrat je ne bova iskala, sama si je kriva. Ne rečem, če bi bila katera druga, ampak Čupka si vedno po svoje razlaga ovčjo ubogljivost. Prevečkrat sva jo že reševala, zdaj je dovolj.

Prilika o izgubljeni ovci

(Lk 15, 1-7)

Jezusu so se približevali vsi cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki pa so godrnjali in govorili: »Ta sprejema grešnike in je z njimi.« Tedaj jim je povedal tole priliko: »Kdo izmed vas, ki ima sto ovc, pa izgubi eno od njih, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in gre za izgubljeno, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo vesel zadene na rame. Ko pride domov, skliče prijatelje in sosede ter jim pravi: »Veselite se z menoj, kajti našel sem ovco, ki se je izgubila.« Povem vam: Prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja.«

15 min

Dejavnost

Gabrielov prijazen in blag pristop do indijancev se navdihuje pri Jezusu, ki je dobri pastir in skrbi za svoje ovce. Kot že rečeno, podobno držo srečamo tudi pri Don Bosku in pri mnogih drugih svetnikih. Za don Boskovo življenje so značilne sanje o živalih, ki jih je imel pri svojih devetih letih in so se skozi življenje večkrat ponavljale in nadgrajevale. V sanjah mu Jezus in Marija jasno sporočita, naj na grobst v obnašanju odgovori z ljubeznivostjo.

V manjših skupinah beremo besedilo omenjenih don Boskovih sanj. Z modro barvo označimo tiste dele besedila, ki kažejo na ljubeznivost (blagost, prijaznost). Z rdečo barvo označimo tiste dele besedila, ki kažejo na grobst. Z rumeno barvo označimo tiste dele, ki kažejo na don Boskovo dejavnost za pridobitev ljubeznivosti.

Za online izvedbo predlagamo, da si besedilo kopirate v google dokument ali podobno aplikacijo in sicer za vsako skupino en dokument, ki ga skupina barvno označuje. Cilj dejavnosti je seznanitev in poglobitev v besedilo don Boskovih sanj ter zavedanje, da je ljubeznivost ena od ključnih lastnosti vzgoje po don Boskovem vzoru.

Na koncu lahko sledi predstavitev z morebitnimi ugotovitvami.

1 . Don Boskove sanje pri 9 letih

V tistih letih se mi je sanjalo nekaj, kar se mi je vtisnilo globoko v spomin, za vse življenje.

Sanjal sem, da sem blizu doma, na prostranem dvorišču, kjer se je zabavala velika množica dečkov. Nekateri so se smejali, drugi so se igrali, nemalo jih je preklinjalo. Ko sem slišal kletvice, sem planil mednje. Poskušal sem jih utišati s pestmi in z besedami. Tedaj se je prikazal imeniten, gosposko oblečen človek, ogrnjen v bel plašč. Njegov obraz je bil tako svetel, da ga nisem mogel gledati. Poklical me je po imenu in mi velel, naj se postavim na čelo teh fantov. Dodal je:

»Prijatelje si boš moral pridobiti z dobroto in ljubeznijo, ne s pestmi. Daj, pripoveduj jim, razlagaj, da je greh nekaj slabega. Pa tudi, da je prijateljstvo z Gospodom dragocena dobrina.«

Zmeden in prestrašen sem odgovoril, da sem reven in neveden deček, nesposoben, da bi tem paglavcem govoril o veri.

Tedaj so se fantje nehali krohotati, potihnilo je vreščanje in preklinjanje. Zgrnili so se okoli Njega, ki je govoril. Skorajda nevedé, kaj govorim, sem ga vprašal:

»Kdo ste, ki mi narekujete nemogoče?«

»Prav zato, ker se ti zdijo te stvari nemogoče,« mi je odgovoril, »jih moraš s krotkostjo in učenjem spremeniti v mogoče.«

»Kako naj si pridobim znanje?«

»Dal ti bom učiteljico. Pod njenim vodstvom lahko postaneš moder, brez nje pa tudi tisti, ki je moder, postane reven in neveden.«

»Kdo pa ste?«

»Sin nje sem, h kateri te je tvoja mati naučila trikrat na dan moliti.«

»Mati mi vedno pravi, naj se brez njenega dovoljenja ne družim z nekom, ki ga ne poznam. Zato mi povejte, kako vam je ime.«

»Za moje ime vprašaj mojo mater.«

Tedaj sem ob njem zagledal mogočno ženo, odeto v plašč, ki se je čez in čez lesketal, kakor da bi bil ves posut s svetlimi zvezdami. Ker sem bil vedno bolj zmeden, mi je pomignila, naj pridem bliže, me ljubeznivo prijela za roko in mi rekla:

»Glej.«

Pogledal sem in videl, da dečkov ni več. Na tistem kraju pa je bilo veliko kozličkov, psov, mačk, medvedov in še drugih živali. Mogočna žena mi je naročila:

»Na tem polju moraš delati. Postani skromen, močan in klen. In kar boš videl, da se bo zdaj zgodilo s temi živalmi, to moraš storiti ti za moje otroke.«

Gledal sem in glej, na mestu divjih živali se je prikazalo prav toliko blagih jagnjet, ki so poskakovala, tekala, meketala in rajala okoli onega moža in one gospe.

Tedaj sem v sanjah planil v jok. Gospe sem priznal, da nisem ničesar razumel. Pa mi je položila roko na glavo in rekla:

»Vse boš razumel ob svojem času.«

Ko je to izrekla, me je prebudil ropot. Vse je izginilo.

Obstal sem z odprtimi usti. Zdelo se mi je, da me roke bolijo od udarcev, ki sem jih delil, lica pa so mi gorela od prejetih klofut.

10 - 20 min

2. Vzgojne situacije iz našega oratorija

V luči ljubeznivosti premislimo različne konkretne vzgojne situacije iz oratorija in se pogovorimo, kako bi v določenih situacijah odreagirali. Spodaj je naštetih nekaj možnih situacij. Lahko jih zamenjate s svojimi situacijami ali jim dodate še druge. Glede na število in čas, ki vam je na razpolago, vzgojne situacije razporedite v manjše skupine.

1. **Prepir pri igri:** Pri veliki igri pride do goljufije. Goljuf sicer trdi, da ni goljufal. Zdi se celo, da je res narobe razumel pravila igre ali da pravila niso bila povsem dobro dorečena. Oškodovani mu seveda ne verjame. Ne ostane samo pri različnih pogledih, ampak se med seboj začneta obkladati z žaljivkami, ki se vedno bolj stopnjujejo. Ne padejo samo grde besede, ampak tudi udarec, ki mu sledi pravično povračilo ... Ko eden od animatorjev skuša pomiriti situacijo, začneta kričati tudi na njega in ga sramotita za nesposobnost pri organizaciji in sojenju igre.
2. **Grešni kozel:** Oratorijska skupina je sestavljena iz udeležencev, ki se med seboj dobro poznajo. Da bi jim bilo na oratoriju bolj zabavno in ker so ravno v pravih letih, si izmišljajo neumnost za neumnostjo. Kar je za nekatere zabavno, je za animatorja neprimerno obnašanje. Trudi se, da bi škodljivim neumnostim naredil konec in kot pravičen vzgojitelj skuša poiskati pobudnika nespametnosti. Udeleženci kot krivca vedno pokažejo nekoga, ki ni bil kriv. Že iz šole jim ni všeč in naredijo ga za grešnega kozla.
3. **Ubogljivost »da te kap«:** Animator se na katehezo in delavnico res dobro pripravi in ima zamišljene zanimive in koristne dejavnosti. Oratorij je zasnovan tako, da je celotna skupina najprej skupaj v katehezi in nato v delavnici. Od načrtovanih dejavnosti mu jih uspe narediti le

nekaj in še tiste precej slabo. Ni kriva njegova nesposobnost, ampak tistega dne so bili otroci res neubogljivi in nikakor ni mogel vzpostaviti zadovoljive discipline. Na koncu v sebi čuti deloma razočaranje nad svojimi sposobnostmi, deloma razočaranje nad udeleženci. Ne ve ali bi se jokal ali bi začel kričati ali ...

4. **Tiha voda:** Pri primeru št. 2 animator končno ugotovi, da je neslavni pobudnik slavnih neumnosti vedno eden in isti. Na njega res ne bi pomislil, saj je bil ves čas priden in prijazen, a zdaj se kaže, kot da je bil zahrbtnen.
5. **Glasni in tihi:** V skupini za katehezo teče pogovor. Dva udeleženca odgovorita na vsako vprašanje in sta vedno polna dodatnih vprašanj. Animator bi sicer rad, da bi se oglasili tudi drugi. Toda vsakokrat, ko druge udeležence povabi k besedi, se že prej oglasita »navdušena« udeleženca. Vse skupaj je že res tečno in animator se sprašuje, kako bi jima odprl oči, da bi tudi onadva želela prisluhniti drugim.
6. **Nevarno surfanje:** Skupina fantov iz 6. razreda OŠ zjutraj čaka na začetek oratorija. Animatorji so deloma zaspani, deloma v naglici pripravljajo, kar je potrebno za tisti oratorijski dan. Da fantom pred oratorijem ni dolgčas, se zabavajo s svojimi telefoni, ki jih sicer na oratoriju ne smejo imeti, a oratorij se še ni zares začel. Animator, ki sedi v bližini in vadi oratorijsko himno, iz pogovora ugotovi, da si ogledujejo spletne strani s pornografijo.
7. **Jabolko ne pade daleč od drevesa:** Ob koncu oratorijskega dne k animatorju, ki je vodil popoldansko igro, pride mama enega od udeležencev. »Ste vi vodili veliko igro,« vpraša. »Da, jaz sem jo vodi,« odgovori animator, »se mi zdi, da je kar dobro uspela.« »Jaz pa ne mislim tako,« odgovori mama z ostrim tonom, »moj Luka je čisto izčrpan. A ste čisto nori, da ste v tej vročini tekali po soncu. Moj Luka ...«

Ko izdelamo strategijo odgovora v posameznih vzgojnih situacijah, naredimo primerjavo našega pristopa z don Boskovimi navodili iz besedila *O kaznih, ki se uporabljajo v salezijanskih hišah*. Presodimo, ali je naš odgovor glede na don Boskova navodila primeren, ali pa morda v našem primeru navodila ne veljajo čisto povsem in smo prepričani, da je boljše ravnati drugače. Če ste delali v več skupinah, je smiselno, da si med seboj kratko predstavite vaše ugotovitve.

Iz don Boskovega besedila O kaznih, ki se uporabljajo v salezijanskih hišah: Če hočemo zares dobro svojim gojencem in jih naučiti, da bodo spolnjevali svoje dolžnosti, nikoli ne pozabimo, da moramo biti kakor starši tej naši dragi mladini. Zanj sem najraje delal, se zanj prizadeval, njej sem posvetil svoje duhovniško poslanstvo in vso našo salezijansko družbo.

Kolikokrat sem se moral prepričati, moji dragi sinovi, o tej veliki resnici v svojem dolgem delovanju! Gotovo se je lažje razburjati kakor potrpeti, groziti otroku kakor ga prepričati. Dejal bi celo, da je lažje za našo nepotrpežljivost in prevzetnost kaznovati tiste, ki se upirajo, kakor pa jih poboljšati s tem, da jih vztrajno in dobrohotno prenašamo.

Ljubezen, kot vam jo priporočam, je tista, ki jo je imel sveti Pavel do svojih vernikov, komaj spreobrnjenih h Gospodovi veri. Ta ljubezen ga je pogosto spravljala v žalost in ga silila k prepričevanju, kadar jih je videl, da so manj ubogljivi in se ne ozirajo na njegovo prizadevanje.

Nikoli ne dopustite vtisa, da ste kaj ukrenili v razburjenosti. Zelo težko je pri kaznovanju ohraniti tisto mirnost, ki ne daje vtisa, da ravnamo zaradi obrambe oblasti ali zaradi razdraženosti.

Tiste, nad katerimi moramo izvajati kakšno oblast, imejmo vedno za svoje sinove. Dajmo se jim takorekoč v službo, kakor Jezus, ki je prišel, da bi ubogal, ne pa ukazoval. Sramujmo se, če bi kdaj dali vtis, da hočemo gospodovati. Ne gospodujmo jim, ampak jim služimo z največjim veseljem.

Tako je delal Jezus s svojimi apostoli. Prenašal je njihovo nevednost, neotesanost in malovernost. Z grešniki pa je ravnal s tako domačnostjo in ljubeznivostjo, da so se nekateri čudili, drugi pa skoro

pohujšali, spet drugim pa je vzbujal sveto upanje na božje odpuščanje. Zato nam je rekel, naj se učimo od njega krotkosti in srčne ponižnosti.

Ker so torej naši sinovi, se nikar ne jezimo, kadar je treba odpravljati njihove napake, ali se vsaj obvladajmo, da bodo opazili, kako smo zatrli jezo v sebi.

V duši ne sme biti razburjenja, v očeh ne zaničevanja, in ne sramotilne besede na jeziku. Za sedanjí trenutek naj v nas prevlada sočutje, za prihodnost pa upanje. Tako boste resnični očetje in boste zares uspeli poboljšati svoje sinove.

V določenih težkih trenutkih bolj pomaga, če se priporočimo Bogu, se pred njim ponižamo, kakor pa izbruhnemo v poplavo besed, ki z ene strani povzročajo samo zlo v tistem, ki jih sliši, z druge strani pa nikakršne koristi v tistem, ki jih zasluži.

10 – 20 min

3. Igra Dobri pastir (lahko tudi po molitvi)

Pastir pozna svoje živali in zverine. Zato se bomo preizkusili v prepoznavanju živalskih glasov. Kot kviz poslušamo glasove različnih živali in skušamo ugotoviti, kateri živali pripadajo. Pri bolj znanih glasovih je smiseln neposreden odgovor, pri manj znanih glasovih, je ponujena opcija a, b, c.

Spletni kvizi:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=Qd6wZHUDCUg>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=vAChEOqet1o>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=fJTull9xtBI>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=z2qEwKRFe9I>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=nnaqymgi3el>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=TP9dMvKemzs>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=oXXRjtjn4HI>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=0gb36v6Nguo>
9. https://www.youtube.com/watch?v=Nv-BkF_gHXs
10. <https://www.youtube.com/watch?v=7CGNH-ryS-U>
11. <https://www.youtube.com/watch?v=7CGNH-ryS-U> (katera žival je hitrejša)
12. <https://www.youtube.com/watch?v=mdKs5I2gc7I>

10 min

Molitev

Preden začnemo z zaključno molitvijo, naj si vsak pripravi prostor – pripravi oltarček, prižge svečko, pripravi Sveto pismo, najde odlomek Lk 15, 1-7, ki ga bomo kasneje prebrali, en listek in pisalo. Med molitvijo naj ima mikrofona prižgan le tisti, ki bere oziroma voditelj molitve – pri molitvah z odgovarjanjem (Zdrava Marija – Sveta Marija) naj ima za vsak del prižgan mikrofona le ena oseba, ostali naj molijo z ugasnjenimi mikrofoni – za celotno molitev predlagamo, da se izbere poleg voditelja še tri animatorje – za branje svetopisemskega odlomka, za molitev ter za desetko rožnega venca.

Znamenje križa

Voditelj: Za začetek bomo ponovno prebrali svetopisemski odlomek o izgubljeni ovci, ki smo ga srečali že prej. Na koncu je vsak povabljen, da na glas ponovi stavek, ki ga najbolj nagovarja.

Bralec: Lk 15, 1-7

Jezusu so se približevali vsi cestnarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki pa so godrnjali in govorili: »Ta sprejema grešnike in je z njimi.« Tedaj jim je povedal tole priliko: »Kdo izmed vas, ki ima sto ovc, pa izgubi eno od njih, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in gre za izgubljeno, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo vesel zadene na rame. Ko pride domov, skliče prijatelje in sosede ter jim pravi: »Veselite se z menoj, kajti našel sem ovco, ki se je izgubila.« Povem vam: Prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja.«

Voditelj:

(Ko vsi podelimo, kaj se nas je najbolj dotaknilo) Zdaj si vzamemo nekaj minut, da vsak pri sebi premisli, do katere osebe v svojem življenju bi moral biti bolj ljubezniv. Naj bo to oseba, s katero si več v stiku (v živo, lahko pa tudi prek socialnih omrežij, prek telefonskih klicev, sms-ov ...). Zapiši si konkreten načrt, kako boš v naslednjem mesecu do te osebe bolj ljubezniv. Pomisli na svoj odnos s to osebo, kako z njo govoriš, kaj zanjo delaš, ali ji daš vedeti, da jo imaš rad, da je pomembna, ljubljena; pomisli na svoje napake v odnosu do te osebe in si naredi načrt, kako se boš izboljšal.

Medtem se poslušaj glasbo <https://www.youtube.com/watch?v=Sc6SSHuZvQE>

Video se lahko pošlje vsem animatorjem ali pa ga voditelj predvaja preko deljenega zaslona, pri tem pazite, da delite tudi zvok - share computer sound

Voditelj:

Na koncu bomo zmolili desetko rožnega venca – ki je oznanjal Božje kraljestvo – s prošnjo, da nam Gospod pomaga izpolniti svoj sklep in napredovati v ljubeznivosti, da bomo posnemali Božjo mater Marijo in svetega don Boska.

Določi animatorja za vodenje molitve (Očenaš / Zdrava Marija / Slava Očetu) in odgovarjanje (Daj nam danes / Sveta Marija / Kakor je bilo ...) na mikrofona.

Animator 3 in 4: desetka rožnega venca

Če imate prisotnega tudi duhovnika, naj vam na koncu podeli še blagoslov.

Znamenje križa

Oseбно delo (za doma ali v resnejših skupinah)

Besedilo lahko uporabimo kot poglobitev Jezusovega zgleda Dobrega pastirja. Če imate več časa ali resnejšo/starejšo skupino animatorjev, besedilo uporabite v času animatorskega srečanja. Na podlagi besedila lahko oblikujete samostojno srečanje s pogovorom, ali pa jim ga priporočite v osebno delo doma.

Komentar k evangeliju o izgubljeni ovci oz. dobrem pastirju.

Papež Frančišek v katehezi med splošno avdienco na Trgu sv. Petra, 4. 5. 2016

Dobri pastir in izgubljena ovca: Ta podoba je od vedno predstavljala Jezusovo skrb za grešnike in Božje usmiljenje, ki nikoli ne pristane na to, da bi se kdo izgubi. Priliko pripoveduje Jezus in tako pomaga razumeti, da njegova bližina grešnikom ne sme biti v pohujšanje. Nasprotno, v vseh mora izzvati vrsto premišljevanj o tem, kako živimo svojo vero. Na eni strani vidimo grešnike, ki se približujejo Jezusu, na drugi pa učitelje postave in pismouke, ki se od njega zaradi tega obnašanja odmikajo.

Je pametno zapustiti devetindevetdeset ovac zaradi ene same? V središču prilike so trije liki: pastir, izgubljena ovca in preostala čreda. A dejaven je samo pastir in ne ovce. Edini pravi protagonist je torej pastir, vse je odvisno od njega. V priliko nas uvede vprašanje: 'Kdo izmed vas, ki ima sto ovc, pa izgubi eno od njih, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in gre za izgubljeno, dokler je ne najde?' Gre za paradoks, ob katerem lahko podvomimo v pastirjevo delovanje. Je pametno zapustiti devetindevetdeset ovc zaradi ene same? In to ne na varnem v staji, ampak v puščavi! Po svetopisemskem izročilu je puščava mrtvo območje, kjer je težko najti hrano in vodo, kjer ni zaščite, ampak obstaja nevarnost zveri in razbojnikov. Kaj lahko stori devetindevetdeset nezaščitenih ovc?

Paradoks se nadaljuje: 'Ko pastir najde ovco, si jo naloži na ramena, gre domov, skliče prijatelje in sosede ter jim pravi 'Veselite se z menoj''. Zdi se torej, da se pastir ne vrne v puščavo k preostali čredi. Zdi se, da je ob toliki osredotočenosti na tisto eno ovco pozabil drugih devetindevetdeset. A v resnici ni tako. Jezus nam želi povedati, da se nobena ovca ne sme izgubiti. Gospod ne pristane niti na to, da bi se izgubila ena sama ovca. Božje delovanje je delovanje tistega, ki gre in išče izgubljene otroke, da bi zatem lahko pripravil gostijo in se z vsemi veselil ob njihovi vrnitvi.

Bog ne odmetava ljudi: Gre za neukrotljivo željo: Niti devetindevetdeset ovac ne more zaustaviti pastirja in ga zadržati zaprtega v staji. Pastir bi si lahko rekel, če je od devetindevetdesetih izgubljena samo ena, to ni tako velika izguba. Pa vendar gre iskat tisto eno, kajti zanj je vsaka ovca zelo pomembna; in to ravno tista, ki je v največji stiski, najbolj zapuščena, najbolj odvržena – on jo gre iskat. Usmiljenje do grešnikov je slog, s katerim deluje Bog, in temu usmiljenju je popolnoma zvest. Nič in nihče ga ne more odvrniti od njegove odrešenjske volje. Bog ne pozna naše sedanje kulture odmetavanja. Bog nobene osebe ne odvrže, vse ljubi, vse išče ... enega po enega. Bog ne pozna izraza 'odmetavanje ljudi', ker je ves ljubezen in usmiljenje.

Pastirja najdemo tam, kjer je izgubljena ovca: Gospodova čreda je vedno na poti. Ne poseduje pastirja, ne more se slepiti, da ga lahko zapre v svoje vzorce in strategije. Pastirja bomo našli tam, kjer je izgubljena ovca. Gospoda je torej treba iti iskat tja, kjer nas on hoče srečati, ne kjer mi mislimo, da ga bomo našli! Na noben drug način se čreda ne more ponovno zbrati, kot da sledi shojeni poti pastirjevega usmiljenja. Medtem ko pastir išče izgubljeno ovco, ostalih devetindevetdeset spodbuja, da sodelujejo pri ponovni združitvi črede. Ne samo ovca, ki jo pastir nese na ramenih, ampak vsa čreda gre za pastirjem do njegove hiše, da bi se veselila s prijatelji in sosedi.

Tudi mi smo poklicani iti iskat izgubljene: O tej priliki bi morali pogosto premišljevati, kajti v krščanski skupnosti vedno nekdo manjka, odšel je in pustil prazno mesto. Včasih nam to jemlje pogum in začnemo verjeti, da gre za neizogibno izgubo, za bolezen brez zdravila. Takrat smo tudi v nevarnosti,

da bi se zaprli v stajo, kjer ne bo vonja po ovcah, a bo smrdelo po zatohlem. Kristjani pa ne smemo biti zaprti, saj bomo začeli smrdeti po zaprtih stvareh. Moramo izstopiti in se ne zapirati vase, v svoje male skupnosti in župnije. Do tega prihaja takrat, ko manjka misijonarskega zagona, ki nas vodi v srečanje z drugimi. Za Jezusa ne obstajajo popolnoma izgubljene ovce, kar moramo dobro razumeti. Za Boga ni nihče popolnoma izgubljen. Nikoli! Bog te išče vse do zadnjega trenutka.

Perspektiva je zatorej v celoti dinamična, odprta, spodbudna in kreativna. Spodbuja nas, da izstopimo in gremo iskat, da se podamo na pot bratstva. Nobena razdalja ne more oddaljiti pastirja, nobena čreda se ne more odpovedati bratu. Najti tistega, ki se je izgubil, je pastirjevo in Božje veselje, a je prav tako veselje vse črede! Vsi mi smo najdene ovce, zbrane z Gospodovim usmiljenjem; poklicani smo, da skupaj z njim zberemo vso čredo!«

Vprašanja za razmislek in/ali pogovor

- Kako jaz gledam na Božji odnos do grešnikov? Menim, da Bog ravna prav, ker grešnikom velikodušno odpušča? Ali si ne bi nekateri končno zaslužili pravično kazen?
- Apostol Janez pravi, da je ljubezen v tem, da nas je Bog ljubil prvi. Bog nas vedno išče in tudi če smo grešniki, nas išče, da bi se po spreobrnjenju počutili boljše. Koliko se tega zavedam? Koliko hvaležnosti in veselja to prebuja v meni?
- Koliko se tudi jaz trudim, da Jezusu pomagam najti »izgubljene ovce«? Koliko molim za tiste, ki so se od Boga oddaljili? Iščem načine, kako jih primerno nagovoriti in spodbuditi?
- Koliko kot krščanska skupnost oz. skupnost animatorjev razmišljamo in delujemo odprto in vabeče tudi za tiste, ki niso sami po sebi blizu jedru župnije? Koliko se med nami pojavlja nevarnost, da se kot skupina zapiramo v ozek krog, v katerega je težko vstopiti?
- Koliko zaznavam(o) stiske drugih članov naše skupnosti in koliko smo jim potem pripravljeni stati ob strani ter jim pomagati?
- Papež Frančišek veliko govori o odmetavanju ljudi. Njegovo prepričanje je, da smo se tako navadili odmetavati neuporabne stvari, da je ta naša navada prešla tudi na ljudi. Koliko se ti zdi, da bi t. i. kultura odmetavanja lahko vplivala tudi na število družinskih ločitev?
- Papež opozarja, da ovce ne posedujejo pastirja. To pomeni, da nismo mi tisti, ki bi Boga učili, kaj naj dela, temveč je Bog tisti, ki ga sprašujemo, kaj naj naredimo in se po tem ravnamo. Koliko se ob molitvi Očenaš zavedam pomena besed: »Zgodi se tvoja volja?« Njegova volja je tudi, da se nobena od ovc ne izgubi.
- Živimo v času, ko je očiten upad verske prakse. Vedno manj staršev pošilja svoje otroke k verouku, manjša se obisk sv. maše, manj je kandidatov za duhovnike in manj je ljudi, ki Boga jemljejo resno. Kakšna je moja reakcija na to: sem se s tem sprijaznil/a, se o tem sploh ne sprašujem, se trudim z Jezusom iskati izgubljene ovce, si mislim, da je to delo drugih ... ?
- Papež pravi: »Za Jezusa ne obstajajo popolnoma izgubljene ovce, kar moramo dobro razumeti. Za Boga ni nihče popolnoma izgubljen. Nikoli! Bog te išče vse do zadnjega trenutka.« Koliko se tega zavedam oz. koliko to verjamem?